

BOG

FØR SOL GÅR NED (/BOEGER/SOL-GAR-NED)

Af [Jenny Erpenbeck](/forfattere/jenny-erpenbeck/) (/forfattere/jenny-erpenbeck) (2018)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?FRAGMENT=CONTENT&SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?fragment=content&search_block_form=870970-BASIS%3A53973663)

BASIS%3A53973663)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/sol-gar-ned) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned&title=Før%20sol%20går%20ned)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned&status=Før%20sol%20går%20ned)

[u=https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned&title=Før sol går ned](https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned&title=Før sol går ned))

[url=https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned](https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned)&status=Før sol går ned +<https://litteratursiden.dk/boeger/sol-gar-ned>)

Jenny Erpenbeck beskriver den lille historie i den store og giver indblik i en turbulent del af det 20. århundrede med denne langtidsholdbare læseoplevelse.

TAGS: [DØDEN \(/TAXONOMY/TERM/13728\)](/taxonomy/term/13728)

[IDEOLOGIER \(/TAXONOMY/TERM/4707\)](/taxonomy/term/4707)

[LIVET \(/TAXONOMY/TERM/6482\)](/taxonomy/term/6482)

[SKÆBNE \(/TAXONOMY/TERM/9643\)](/taxonomy/term/9643)

ANMELDELSE

(/users/anne-grete-jacobsen)

Af [Anne Grete Jacobsen](/users/anne-grete-jacobsen/) (/users/anne-grete-jacobsen)

Skribent
04 apr.18

Jenny Erpenbeck beskriver den lille historie i den store og giver indblik i en turbulent del af det 20. århundrede med denne langtidsholdbare læseoplevelse.

"Hvad nu hvis..." er temaet i Jenny Erpenbecks tankevækkende og velskrevne roman, som fortæller om en død lille piges mulige liv i forskellige perioder. Romanen foregår i en østrig-ungarsk provins i begyndelsen af det 20. århundrede. Moderen til den lille barn er af jødisk familie, hendes far er blevet dræbt, og hendes mor vil gøre alt for at skjule den jødiske baggrund, og derfor er hun glad, da datteren bliver gift med en kristen, som tilmed er jernbanefunktionær med ansvar for en 35 km lang strækning i Galicien. Men der er ikke mange penge, og da deres lille datter dør, rejser faderen til USA, og moderen bliver i Galicien og ender sit liv i fattigdom og prostitution.

"Herren giver og Herren tager havde mormoderen sagt til hende ved graven. Men det var ikke sandt, for Herren havde taget langt mere, end Han havde givet - for alt det, barnet kunne have være blevet, lå nu også dernede og skulle dækkes

at muld” Men hvad nu hvis barnet ikke var dødt, hvad kunne hun så være blevet til?

Men hvad nu hvis datteren havde overlevet? I forskellige bøger (kapitler) følger vi datteren op gennem det 20. århundrede. I et scenarie er hun som ung kommet til Wien, og også der lever hun i fattigdom og ender med at begå selvmord. Men det kunne også være gået anderledes. I en anden bog er hun blevet overbevist kommunist, og hun er med til at bygge Sovjetunionen op, men ender i en arbejdslejr. Hvis hun ikke var død, var hun måske endt i Østberlin, hvor hun lever som anerkendt forfatter, indtil hun dør som 90-årig kort efter Murens fald.

Ved at følge hovedpersonen får vi indblik i en del af de 20. århundredes historie med store omvæltninger, hungersnød, krige, forfølgelser af jøder og vilkårene for de forfulgte og forviste i Sovjetunionen. Samtidig er det også en historie om, hvor tilfældigt alting er. Hvis nu hun som ung i Wien var gået til venstre i stedet for til højre, havde hun ikke mødt den livstrætte unge mand, som ejede en pistol

Jenny Erpenbecks sprog er helt særegent, der er mange gentagelser og opremsninger, som kan strække sig over en hel side. Efter kvindens død som 90-årig er sønnen alene.

” Alene med reolger, der er fulde af bøger, skabe og skuffer fulde af dokumenter og notater, alene med stile, senge” (...) *”alene med sit eget babytøj og et lille skærebæret, han malede i børnehaven i Moskva.”* Selv om der er mange tunge og triste historier har historien glimt af humor, og her spiller bl.a. Goethes samlede værker en rolle.

Forfatteren bor i Berlin, hun er oprindelig uddannet som musikteaterinstruktør, men hun har også skrevet en række romaner, noveller og skuespil. På dansk fik vi i 2016 romanen 'Går, gik, gået' (<https://litteratursiden.dk/boeger/gar-gik-gaet>). Fælles for begge romaner er, at man skal give sig til at komme ind i skrivemåden og romanens univers. Derefter venter belønningen i en stor, langtidsholdbar læseoplevelse.

BOGDETALJER

Andre bøger af Jenny Erpenbeck